

Motion till riksdagen 2021/22:4202

av **Hampus Hagman m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda den svenska skattebasen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra skattetrycket och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverket och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en folkräkning så snart som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska det personliga ansvaret för ett aktiebolags skatteskulder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda systemet med personalliggare i dess nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra ersättningsreglerna och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer generösa anståndsregler för skatteskulder under den tid en juridisk skatteprocess pågår och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten för skogsägare att skjuta upp skatten bör kvarstå och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett entreprenörskonto och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheten till skattereduktion för gåva och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheten till nedsatta arbetsgivaravgifter för föreningar och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av mervärdesskatten i förenklingssyfte och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare underlätta generationsväxling i företag och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till ägarskiftet till personal och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera utredningen om att avveckla fastighetstaxeringssystemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tabell 1 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2022 uttryckt som avvikelse gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Skatteverket	8 202 898	±0
1:2 Tullverket	2 381 672	100 000
1:3 Kronofogdemyndigheten	2 145 164	30 000
Summa	12 729 734	130 000

Kristdemokratiska utgångspunkter i skattepolitiken

Syftet med skatter är att finansiera offentliga utgifter, styra den ekonomiska utvecklingen i en social och ekologisk riktning samt mildra inkomstspridningen. Samtidigt riskerar skatter att försämrade ekonomins funktionssätt och leda till ett osunt ekonomiskt beteende. Strävan måste därför vara att skattesystemet är transparent och etiskt legitimt. Det är också viktigt att det utformas så att det stimulerar till arbete, hederlighet, sparande och företagande.

Skattesystemet ska vara utformat så att den enskilde i största möjliga utsträckning får behålla sin egen lön eller pension innan kompletterande bidrag betalas ut. Målet är att alla heltidsarbetande ska kunna leva på sin inkomst. Studier och kompetensutveckling måste löna sig. Skatte-, bidrags- och socialförsäkringssystemen ska sammantaget ta hänsyn till familjesituationen och försörjningsansvaret samt upplevas som rimliga av medborgaren.

Det är ett mål i sig att sänka skattetrycket. Kristdemokraterna har i tidigare regeringar varit med och sänkt skattetrycket – under perioderna 2006 till 2014 sänktes skattetrycket, mätt som totala skatteintäkter i förhållande till bnp, från 46 procent till 42,7 procent. Det var en väldigt positiv utveckling som bidrog till ökad frihet för människor och familjer och som ledde till ökade incitament till arbete och företagsamhet. Även den budget som Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna vann gehör för i riksdagen hösten 2018 innebar ett sänkt skattetryck. I Kristdemokraternas budget för 2022 sänks skatterna med cirka 13 miljarder, vilket resulterar i ett skattetryck på 39,6 %. (Därutöver

återfinns flera reformer som inte är medräknade men som i praktiken innebär skattelättnader. Det handlar om nystartsjobb som innebär krediteringar av arbetsgivaravgifter och dubbelt jobbskatteavdrag för långtidsarbetslösa som får arbete, en reform som för 2022 av praktiska skäl betalas ut som ersättning istället för skattelättnad.) Med det sagt måste varje skattesänkning samtidigt vägas mot angelägna prioriteringar inom välfärden.

I en globaliserad ekonomi utsätts främst kapitalskattesystemet för konkurrens. Kapitalskatterna måste därför vara konkurrenskraftiga. Beskattning av inkomster, varor, tjänster, fastigheter och förmögenheter eller andra former av beskattning får inte urholka äganderätten och ska utformas enligt vedertagna skatterättsliga principer som skatt efter bärkraft och likabehandling.

Skattesystemet ska bidra till ett gott klimat för företagsamhet och främja eget ansvarstagande. Det är dessutom viktigt att skattereglerna utformas så enkelt som möjligt för att underlätta bland annat för småföretagsamhet.

Nivån på mervärdesskatten bör i princip vara generell. En hög generell nivå på momssatsen medför dock att undantag kan behöva göras. Beskattningen ska utformas så att arbete, sparande och gåvor gynnas medan förbrukning av ändliga naturresurser, miljöpåverkande utsläpp och annan miljöskadlig verksamhet motverkas.

Det är en statlig uppgift att stödja kommuner som inte har ett tillräckligt skatteunderlag för att de ska klara sina lagstadgade skyldigheter gentemot kommunens invånare.

Sänkta skatter på jobb och företag stärker Sverige

Kristdemokraterna värdesätter människans frihet högt. Därför anser vi att skattetrycket bör sänkas, för att medborgarna ska få mer pengar över i plånboken. Det stärker hushållens ekonomi och ökar tillväxten i landet, varpå fler jobb skapas och utanförskapet minskar. Dessutom innebär skattesänkningar som stimulerar till fler arbetade timmar att kommunernas ekonomi stärks långsiktigt, vilket är viktigt i en tid då kommunerna ställs inför stora utmaningar på grund av demografiska förändringar som innebär en allt högre försörjningskvot. Kristdemokraterna anser därför att inkomstskatterna är för höga i Sverige. Även företagen behöver skattelättnader som uppmuntrar till investeringar i omställning och som innebär ett minskat regel- och administrationskrångel för de minsta företagen.

Regeringens förvärvsavgifter sänker skatten lika mycket för inkomster från arbete, bidrag och ersättningar – vilket urholkar arbetslinjen. Kristdemokraterna vill istället se ökad lönsamhet i att arbeta och har därför flera förslag på sänkta skatter för breda löntagargrupper, pensionärer, barnfamiljer och dem som har det svårare att komma in på arbetsmarknaden. Våra skatteförslag minskar marginaleffekterna för dem som går från bidrag och ersättningar till arbete och ökar drivkrafterna till högre utbildning.

Kristdemokraterna föreslår ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare. Jobbskatteavdraget är utformat så att samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kr eller mer får ca 2 400 kr lägre skatt per år. Det gör att skattesänkningen som andel av inkomsten blir som störst för de med låga månadsinkomster, något som särskilt stärker ekonomin för de som har knappa marginaler.

Jobbskatteavdraget möjliggör ökad konsumtion och sparande och minskar behovet av bidrags- och ersättningssystem. Drivkrafterna till arbete förstärks och ekonomin påverkas positivt. Samtidigt är förslaget utformat så att det tillsammans med vår skattesänkning för pensionärer inte innebär någon skatteflykta mellan arbets- och pensionsinkomster.

Förslaget beräknas minska statens skatteintäkter med 12 miljarder kr 2022, 12,3 miljarder kr 2023 och 12,7 miljarder kr 2024.

Även marginalsatterna behöver sänkas. Under 2014 betalade 22 procent av alla barnmorskor statlig inkomstskatt. Fyra år senare betalade 26 procent statlig inkomstskatt. Ökningen av andelen syns också inom poliskåren, där var tredje nu betalar extra 20 procent på den lön som överskjuter brytpunkten. Konsekvensen blir minskade incitament att jobba en extra timme, vilket många inom exempelvis vården och polisen ställs inför. Därför höjer vi brytpunkten för när statlig inkomstskatt börjar betalas med tre procentenheter utöver inflation. Med Kristdemokraternas höjning förväntas skiktgränsen uppgå till en inkomst om ca 46 800 kr per månad. Det innebär en skattesänkning på upp till 400 kronor i månaden.

Kristdemokraterna anser även att skatten på pensionsinkomster måste fortsätta att sänkas. Därför såg vi till att alla pensionärer fick sänkt skatt i den budget som vi, tillsammans med Moderaterna, fick igenom i riksdagen hösten 2018. Bland dagens pensionärer finns en större grupp som har små ekonomiska marginaler. Dessa har ofta jobbat deltid i offentlig sektor, tagit hand om hem och barn eller varit sjukskrivna under perioder i livet. Den ekonomiska tryggheten för dessa behöver förstärkas. Kristdemokraterna föreslår därför en skattesänkning som innebär 2 400 kr mer per år i disponibel inkomst. Tillsammans med höjt BTP, där vi föreslår ytterligare förstärkningar utöver regeringens förslag, innebär det upp till 10 200 kr mer per år i inkomst för en pensionär med låg inkomst och hög hyra. Skattesänkningen görs via ett förhöjt grundavdrag och går till alla med en pensionsinkomst på över 10 000 kr i månaden. Konstruktionen ger mest förändring för pensionärer med låga inkomster. Skattelättnaden innebär ett skattebortfall på 5 miljarder kr 2022, 5,1 miljarder kr 2023 och 5,3 miljarder kr 2024.

Den särskilda inkomstskatten, SINK-skatten, som betalas av bosatta utomlands sänktes av alliansregeringen från 25 till 20 procent, men nuvarande regering höjde den till 25 procent igen. Kristdemokraterna anser att skatten återigen bör sänkas till 20 procent. Vi avsätter 500 miljoner kronor per år i vårt budgetalternativ för detta.

Återstarten av Sverige påskyndas av att företag gör investeringar som bidrar till omställning och tillväxt. Genom att företagen ges ekonomiska fördelar med att tidigare lägga sina investeringar kan företagen och svensk konkurrenskraft stärkas, fler anställas och mer produkter och tjänster produceras. För att stimulera dessa investeringar, och därmed också klimatomställning och digitalisering i näringslivet, föreslår Kristdemokraterna en tillfälligt sänkt bolagsskatt för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen omfattar materiella inköp såsom maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda långsiktigt i verksamheten. Skattereduktionen gäller för fysiska och juridiska personer som redovisar inkomst av näringsverksamhet. Detta omfattar bl.a. aktiebolag, enskilda näringsverksamheter och ekonomiska föreningar och handelsbolag. Kristdemokraterna avsätter 6 miljarder kronor för 2022. För företag som har brutet räkenskapsår uppstår effekten först 2023, varför vi avsätter 1,7 miljarder kronor för förlorade skatteintäkter detta år. Det beräknas även uppstå en liten effekt under 2024 för de företag som inte har någon skatt att reducera för 2023, om 0,1 miljarder kronor.

Idag är företag med en årlig omsättning som understiger 30 000 kronor i normalfallet befriade från moms på varor och tjänster. Syftet med omsättningsgränsen är att förenkla administrationen och minska kostnaden för de allra minsta företagen.

Sveriges omsättningsgräns är dock i ett internationellt perspektiv mycket låg. Regeringen höjer omsättningsgränsen för momsplikt till 80 000 kronor i budgetpropositionen för 2022. Kristdemokraterna har dock förslag om en höjning till 100 000 kronor. Detta skulle underlätta administrationen för cirka 5 000 företag och innebära en skattelättnad på 450 miljoner kronor årligen. Detta skulle förenkla för fler små företagare att driva sin verksamhet och underlätta för dessa företag att växa. Reformen bör därefter utvärderas och eventuellt bör en ytterligare höjning av gränsen ske.

Vi föreslår också ett förbättrat investeraravdrag för att bredda ägandet i onoterade bolag och förbättra tillgången till kapital för dessa, och vi går fram med ett mer offensivt förslag gällande skattelättnader för personaloptioner än regeringen.

Institutioner centrala för en välfungerande ekonomi

Myndigheterna Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är av fundamental betydelse för en välfungerande ekonomi som präglas av ordning och reda. Skatteverket ser, framför allt, till att de skatter som bestäms av politikerna i riksdag, landsting/regioner och kommuner tas in, men myndigheten har också viktiga brottsbekämpande funktioner.

Tullverket kontrollerar flödet av varor in i och ut ur Sverige, bidrar till ett säkert samhälle och säkerställer en konkurrensneutral och effektiv handel. Det senare är inte minst viktigt för Sverige som ett litet och handelsberoende land.

Kronofogdemyndigheten arbetar samtidigt med att upprätthålla en god betalningsvilja i samhället, vilket är viktigt för all form av företagsamhet och för att förtroendet människor emellan ska upprätthållas på en hög nivå. Därtill är Kronofogdens arbete med skuldsanering för överskuldssatta mycket viktigt ur ett socialt perspektiv. Viljan att göra rätt för sig är av grundläggande betydelse i ett väl fungerande samhälle. Totalt har de tre myndigheterna nästan 15 000 anställda.

Kristdemokraterna anser att den svenska skattebasen bör skyddas. Samtidigt som det finns ett behov av en europeisk harmonisering anser Kristdemokraterna att svenska intressen bör värnas. Skatteverket har tillförts medel för arbetet med att skydda den svenska skattebasen och säkerställa ett effektivt användande av automatiskt informationsutbyte. Kristdemokraterna välkomnar detta.

Service, tillgänglighet och lokalisering

Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens service till medborgare och företagare bör fortsätta att förbättras. I detta avseende är det förstås centralt med vidareutvecklade e-tjänster. Allt fler människor använder dessa, men för de människor som ännu inte är fullt bekväma med elektronisk kommunikation är möjligheten till personliga möten vid servicekontor av stor betydelse. Myndigheterna behöver därför även fortsättningsvis ha god fysisk närvaro över hela landet.

Kristdemokraterna välkomnar Statskontorets förslag till nya principer för myndigheters lokalisering, som bland annat slår fast att myndigheter ska ta hänsyn till regional tillväxt vid beslut om lokalisering. Kristdemokraterna anser att Skatteverkets verksamhet ute i landet är viktig och motsätter sig därför fler nedläggningar av lokala kontor.

Vi välkomnar också regeringens förslag om att utöka antalet servicekontor ute i landet (budgetpropositionen för 2020) och i utsatta områden (budgetpropositionen för 2021). Det möjliggör för fler personer och företag att få tillgång till Skatteverket, Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan nära hemmet. Kristdemokraterna anser dock att större satsningar behövs för att stärka servicen på landsbygden. Därför vill vi öppna ytterligare sju servicekontor utöver de som regeringen aviserat. De ytterligare sju kontoren bör placeras i kommuner som inte har några servicekontor idag. Vi föreslår dessa platser för nya servicekontor: Pajala, Arjeplog, Åre, Särna, Årjäng, Emmaboda och Hörby, och vi avsätter 15 miljoner kronor 2022 samt 30 miljoner kronor per år därefter för detta ändamål.

Viktigt att ytterligare synliggöra skattetrycket

Som beskrivits ovan har Kristdemokraterna medverkat till att skattetrycket sänkts i Sverige. Sverige har dock alltjämt en av de högsta skattekvoterna i världen.

Studier visar dock att svenskarna i gemen inte vet hur högt skatteuttaget är. Detta framkom inte minst i en rapport som samhällsdebattören och teknologie doktor Nima Sanandaji presenterade 2015. En viktig orsak till detta är att stora delar av skattetrycket kan betecknas som dolda.

Detta är problematiskt av flera anledningar, inte minst för att det gör det svårare för medborgarna att bedöma huruvida de får ut det som utlovats för de inbetalade skattepengarna. Om stora delar av skatterna är dolda för medborgarna är det också svårare att bilda opinion för lägre skatter men samtidigt enklare att höja desamma.

I år deklarerade nästan 6,7 miljoner personer elektroniskt på olika sätt. Det innebär att antalet digitala deklARATIONER ökat ännu ett år. Sedan 2019 finns också möjlighet att betala kvars katt med Swish, vilket över 200 000 personer gjorde redan det året. Att servicen gentemot medborgarna ökar och deklARATIONERNA förenklas är positivt, men samtidigt leder det sannolikt till att färre personer riktar full uppmärksamhet mot sina skatteuppgifter, vilket kan bidra till de resultat som Sanandaji påvisar.

Vad kan man då göra? Offentliga arbetsgivare måste visa vägen genom att tydligare redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet. Det är inte mer än rätt att vi politiker kontinuerligt arbetar med att belysa och informera om hur vårt samhällssystem fungerar och vilka fundament det vilar på. En sådan viktig faktor är skattesystemet och medborgarnas vilja att betala skatt. För att förtroendet framöver ska fortsätta att vara stort för skattesystemet behöver vi göra vad vi kan för att informera om hur det fungerar och hur mycket skatt som egentligen tas in.

Förstärk Tullverket

Det svenska Tullverket har genomgått stora förändringar sedan Sveriges medlemskap i EU. Den fria rörligheten inom EU för mycket gott med sig men får inte innebära att

svenska gränser står oskyddade. Kristdemokraterna vill stärka tullens brottsbekämpande verksamhet och gränsskyddet. Tullverket beslagtogs 142 skjutvapen förra året, vilket är en stor ökning jämfört med året innan då 58 vapen beslagtogs. De beslagtogs narkotika till ett värde av 3,4 miljarder kronor. Tullverket gör skillnad.

Tullverket är dock idag för starkt inriktat på att vara en uppbördsmyndighet under Finansdepartementet. Det innebär att deras huvuduppgift är att kontrollera införseln av punktskattepliktiga varor och driva in skatt. Tullen söker också efter narkotika och illegala vapen, men myndigheten har för svaga befogenheter. Det är en del i en kedja som gjort att Sverige kallats för ett ”smörgåsbord” för internationella stöldligor. Endast tre procent av inbrotten i Sverige klaras upp, och enligt polisen begås en stor del av de så kallade åldringsbrotten, alltså brott mot äldre, av utländska stöldligor. Uppemot 90 procent av allt stöldgods förs ut ur Sverige och utländska stöldligor står för minst 50 procent av inbrotten. För att stoppa detta måste tullen få ett uppdrag att kontrollera utförsel av gods.

I den budget som Kristdemokraterna och Moderaterna drev igenom i Sveriges riksdag i december 2018 gavs Tullverket uppdraget att växa med 500 medarbetare och där beslutades också att Tullverket skulle få mer befogenheter (2018/19:SkU1). Detta har delvis uppfyllts i och med proposition 2020/21:192 Tullverket ges en utökad möjlighet att ingripa mot brott.

Emellertid menar Tullverket att förslaget också måste följas av ekonomiska tillskott och ett förändrat uppdrag för myndigheten för att få avsedd effekt. Kristdemokraterna föreslår därför att anslaget för Tullverket ska höjas med 100 miljoner kronor 2022–2024 för en särskild satsning på att kontrollera utförsel av stöldgods samt stärkt förmåga att bekämpa vapen- och narkotikahandel.

Utöver detta vill vi stärka Tullverkets befogenheter genom ett antal ytterligare reformer:

- Tullen bör ges befogenhet att frihetsberöva misstänkta. Detta saknas idag, varför personer som kan antas ha stöldgods skulle kunna tillåtas att gå ombord på exempelvis en färja även om stöldgodset blivit beslagttaget.
- Inresekontroller, det vill säga passkontroller och id-kontroller, bör ske i större utsträckning än idag.
- Utbildningen av tullens tjänstemän behöver ses över så att man kan agera mer polisiärt mot personer. Det innebär bland annat en ökad möjlighet till beväpning. Man ska kunna beivra människosmuggling, trafficking och utförsel av stulna bilar, vilket idag endast är polisens uppgift. Det kräver att tullen också ska kunna frihetsberöva misstänkta personer. På kort sikt bör poliser placeras i Tullverkets arbetslag för att kunna fatta den typen av beslut på plats.
- Tullverket behöver flyttas från Finansdepartementet till Justitiedepartementet. På så vis kommer den departementala styrningen av myndigheten att mer inriktas mot vidare brottsbekämpning än endast uppbörd av skatt och kontroll av varor.

Rätta felen i folkbokföringen genom en folkräkning

Kristdemokraterna föreslog i februari 2020 att en folkräkning skulle genomföras i syfte att rätta till de fel som idag finns i folkbokföringsregistret. Enligt Skatteverkets bedömning finns det ungefär 200 000 fel i folkbokföringen. En folkbokföringsadress är

ofta en förutsättning för att ta del av bidrag och ersättningar och av denna anledning är just folkbokföringsbrott grunden för andra typer av brott, som bidragsbrott. Detta gör det mycket angeläget att komma till rätta med dessa fel.

Kristdemokraterna anser att fusk med bidrag och ersättningar är att begå brott mot hela vårt samhälle. Det drabbar såväl skattebetalarna som de som verkligen behöver ekonomiskt bistånd. Att rätta till felen i folkbokföringsregistret är därtill av stor vikt för att hitta människor som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd, för att identifiera personer som enbart på pappret befinner sig i Sverige samt för att kartlägga och komma till rätta med trångboddheten i många av våra städer. Kristdemokraterna anser därför att en folkräkning ska genomföras.

Det initiativ vi tog våren 2020 fick inte riksdagens stöd, då regeringen, Liberalerna, Centerpartiet och Vänsterpartiet motsatte sig detta. Kristdemokraterna anser dock fortsatt att det finns ett brådskande behov av att genomföra en folkräkning och att riksdagen bör tillkännage detta för regeringen.

Stärkt juridiskt skydd för företagare

Många företagare utsätts för brott. Enligt en rapport från organisationen Företagarna från februari 2021 har drygt var tredje företagare utsatts för brott. Andelen brottsutsatta företagare ökade dessutom från 30 procent 2017 till 36 procent 2020. Det kan röra sig om allt från bedrägerier och bluffakturor till bolagskapningar eller osund konkurrens från yrkeskriminella som driver regelrätta verksamheter utan att betala skatt. Det är också viktigt att komma ihåg att brottsligheten inte bara drabbar de brottsutsatta. Hela 79 procent av de tillfrågade företagarna uppger att de fått ökade kostnader för brottsförebyggande åtgärder. Det hade förstås varit bättre, både för de enskilda företagarna och för Sverige i stort, om dessa pengar hade kunnat läggas på att utveckla verksamheten istället.

Kristdemokraterna menar att legitimationskontroller alltid bör göras vid ändring av person- eller företagsuppgifter hos Skatteverket och Bolagsverket. I första hand ska fler uppmuntras att använda e-tjänster där inloggning sker med e-legitimation, bank-id eller andra godkända sätt för legitimering. Den som vill lämna in en ansökan manuellt ska kunna göra detta via servicekontor där Skatteverket eller Bolagsverket finns.

Så kallade bluffakturor har blivit ett allvarligt problem. Varje bluffaktura är i sig ofta på en ganska liten summa men eftersom det sker organiserat kan gärningsmännen med några knapptryck skicka ut fakturor som sammantaget är på mycket stora belopp. Det är viktigt att bestämmelser om bedrägerier är anpassade för den systematik som dessa brott begås med idag, och Kristdemokraterna ser därför positivt på att brottsrubriceringen grovt fordringsbedrägeri nu är införd.

Ytterligare en form av bedrägeri är att använda en annan persons identitet för att vilseleda en tredje person att exempelvis leverera varor. Syftet är att den vars identitet man använder ska stå för kostnaderna.

Kristdemokraterna värnar de små och medelstora företagen. För att fler ska få möjlighet att driva företag, anställa och utvecklas måste krångliga och oproportionerliga regler motverkas. Kristdemokraterna anser därför att reglerna kring företrädaransvar i aktiebolag måste vara rimliga. Enligt aktiebolagslagens regler för personligt ansvar vid kapitalbrist är ett aktiebolags styrelse och ledning inte ansvariga gentemot borgenärerna.

Motsvarande bestämmelse gäller dock inte skatteskulder, där en styrelse kan hållas ansvarig om det saknas skattebetalningar vid likvidation, även om styrelsen följt alla steg i avseende på kontrollstämma etc. Kristdemokraterna vill se över och begränsa styrelsens och ledningens personliga ansvar för skatteskulder i fall där lagen har följts.

Företag kan idag inte få ersättning för juridiska kostnader i väntan på dom i skattemål vid en förvaltningsdomstol. Kristdemokraterna vill se över regelverket och göra det möjligt för företag att söka interimersättning för rättegångskostnader i väntan på prövning i högre instans, när Skatteverket överklagar.

Vid till exempel skattemål är ordningen sådan att företagare måste betala en utdömd skuld i väntan på avgörande från förvaltningsdomstolarna. En entreprenör kan därmed rent teoretiskt få huset utmätt även om vederbörande senare frikänns i högre instans. De anståndsregler som finns är begränsade och tillämpas mycket restriktivt. Kristdemokraterna vill se över anståndsreglerna. Det måste finnas synnerliga skäl om anstånd inte ska beviljas.

I Skatteförenklingsutredningens förslag till regeringen 2014 föreslås att skogskontot ska tas bort. Många skogsägare är beroende av skogskontot då det ger möjlighet till en jämnare affärscykel, genom att 60 procent av skogsinkomster kan sparas för att betala för framtida kostnader som skogsvård eller andra investeringar. Kristdemokraterna anser att möjligheten för skogsägare att skjuta upp skatten bör kvarstå.

I och med riksdagens antagande av Alliansens budgetmotion hösten 2014 fick Skatteverket i uppdrag att förenkla företagares skatteadministration. Kristdemokraterna vill följa upp och vid behov fortsätta detta arbete.

Förenklningar för företagare

Kristdemokraterna anser att systemet med personalliggare i dess nuvarande form behöver ses över. Det är angeläget att systemet med personalliggare inte innebär onödigt regelkrångel och en ständig oro för att små misstag ska leda till stora bötesbelopp, vilket många företagare idag upplever. Samtidigt behöver kontrollernas syfte och mål ses över för att de ska bli mer ändamålsenliga och svara mot de faktiska behoven.

Mörkertalet vad gäller personer som uppehåller sig olovligt i Sverige är stort. Enligt vissa uppgifter beräknas mellan 30 000 och 50 000 personer uppehålla sig i Sverige utan tillstånd. Det egentliga antalet är med all säkerhet mycket större. Bristen på kontroll, inte minst med samordningsnummer, gör det lätt att leva i Sverige med en falsk identitet.

Den sammantagna bedömningen är att antalet illegala invandrare har ökat de senaste åren. Det är oroande av många anledningar. Ett stort antal av dessa personer utnyttjas på den svenska arbetsmarknaden. Personer som har lurats hit med löften om goda villkor och adekvat lön utnyttjas hänsynslöst. Det är detta problem som myndigheternas arbete och kontroller måste syfta till att stävja, inte att skapa onödigt regelkrångel för skötsamma företagare.

Därför vill vi se över systemet med personalliggare i dess nuvarande form. Information från realtidskontroller behöver kunna delas mellan myndigheter, vilket skulle bli möjligt med Kristdemokraternas förslag om att lätta på sekretessen mellan myndigheter.

Ett exempel på detta är Skatteverkets realtidskontroller vid arbetsplatser och den dithörande granskningen av personalliggare.

Det är enligt vår uppfattning av stor vikt att personalliggare enbart används i de branscher där det finns skäl att ha kvar systemet. Det gäller exempelvis byggbranschen. Att bekämpa kriminalitet och motverka osund konkurrens och svartarbete är fortsatt viktigt, och nya arbetssätt bör ständigt utvecklas för att stoppa dessa problem. Befintliga regelverk måste också ständigt prövas för att se om syftet med dem uppnås. Personalliggarna ger idag inte önskad effekt, då det är alldeles för enkelt att lura systemet samtidigt som det skapar oro och regelkrångel. Därför behöver nuvarande system ses över, både för att underlätta för företagare och för att bättre bekämpa arbetslivskriminaliteten.

Inför entreprenörskonto

Kristdemokraterna föreslår också att en ny typ av entreprenörskonto införs för soloföretagare, som schablonbeskattas för maximal enkelhet. Detta skulle kunna bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare. Kontot utfärdas av vanliga banker. Från entreprenörskontot får kontoinnehavaren ta ut lön till sitt personliga bankkonto eller kontant, vilket kan göras när och hur ofta kontoinnehavaren vill. Vid utbetalningar till kontoinnehavaren ska banken som utfärdat kontot dra av skatt i form av inkomstskatt och arbetsgivaravgifter och sätta in skattebeloppet hos Skatteverket. Entreprenörskontot är också kontot till vilket entreprenörens alla intäkter betalas. För att undvika att befintligt anställda går över till entreprenörskapskonto eller att systemet under längre tid ersätter anställningar, vilket inte är syftet, görs begränsningar vad gäller omsättning och uppdragsgivare:

- Inget krav på att upprätta årsredovisning och ingen momsplikt upp till 600 000 kr per år.
- En uppdragsgivare får inte samtidigt ha soloföretagaren anställd och en enskild uppdragsgivare får köpa tjänster av entreprenörskapsföretagaren för högst 100 000 kr per år.
- Uttag beskattas med 17,5 procent inkomstskatt och reguljära arbetsgivaravgifter.
- De första 1 000 kronorna som tas ut varje månad ska dock vara fria från inkomstskatt.
- Ett motsvarande grundavdrag på 12 000 kr per år men som alltså måste nyttjas med en tolfedel varje månad.
- Obegränsade uttag.
- Socialförsäkringar bygger på historiska uttag.

Vi avsätter 10 miljoner kronor till Skatteverket 2023 och 2024 för uppdraget att införa detta entreprenörskapskonto.

Arbetet mot överskuldssättning

Att komma tillrätta med problemen kring överskuldssättning till följd av snabblån och sms-lån är en viktig fråga, inte minst för många ungdomar som riskerar att hamna i en mycket utsatt situation. Kristdemokraterna har på olika sätt arbetat för att göra för-

bättringar; exempelvis har det införts en tillståndsplikt för snabblåneföretagen. Finansinspektionen har fått i uppdrag att utföra tillsyn av företagen och Konsumentverket har fått utökade sanktionsmöjligheter mot brister i kreditprövningen. Kristdemokraterna har också presenterat ytterligare förslag för skärpta regler kring högkostnadskrediter som sms-lån. Vi vill förbjuda utbetalningar av krediter mellan 23 och 07 och införa ett nationellt skuldregister som omfattar alla krediter, så att kreditgivare kan tvingas att skapa sig en helhetsbild av den enskilde konsumentens befintliga skulder. Båda dessa förslag är redan verklighet i Finland.

Kristdemokraterna är också positiva till att se över Kronofogdemyndighetens regler för vilka skulder som får lämnas över till myndigheten, och när det får göras. I kombination med Finansinspektionens tillsynsuppdrag kan det få en god effekt för minskad överskuldssättning.

Kristdemokraterna föreslår utökade resurser om 30 miljoner kronor per år för Kronofogdemyndighetens arbete med att motverka överskuldssättning. Detta arbete bör exempelvis ta sig uttryck i förstärkt förebyggande arbete för att undvika långa handläggningstider.

Antalet barn som berörs av verkställda avhysningar har ökat kraftigt under flera år. Under 2020 berördes 449 barn, vilket är något färre än 2019 då totalt 467 barn berördes. Motsvarande siffror under de två föregående åren var 448 (2018) och 392 (2017). Under den tid Kristdemokraterna satt i regering prioriterades detta arbete, vilket ledde till kraftiga minskningar i antalet avhysta familjer med barn. Kristdemokraterna anser att särskilda insatser nu bör tillsättas för att återigen minska denna siffra och föreslår därför att barnfamiljer ska vara prioriterade inom Kronofogdemyndighetens uppdrag att motverka överskuldssättning.

Utveckla skattereduktionen för gåvor

Kristdemokraterna anser att civilsamhället spelar en viktig roll i samhällsutvecklingen och att det därför behövs åtgärder som skapar bättre förutsättningar för civilsamhället att fungera och utvecklas. Många viktiga verksamheter som till exempel anordnar sommaraktiviteter för barn från ekonomiskt utsatta familjer, tar hand om flyktingar eller driver härbärgen för hemlösa bygger på människors ideella tid och engagemang samt gåvor från människor som vill stödja ekonomiskt. Alliansregeringen införde, på initiativ av Kristdemokraterna, gåvoskatteavdraget för att uppmuntra givande till ideella organisationer. Ett år efter att avdraget infördes ökade det totala givandet till landets 90-kontoorganisationer från 5,2 till 5,8 miljarder, enligt organisationen Giva Sverige (tidigare Frii, Frivilligorganisationernas insamlingsråd). Under samma period ökade den genomsnittliga månadsgåvan från 131 kronor per månad till 170 kronor per månad.

Kristdemokraterna såg därför mycket allvarligt på att den rödgröna regeringen tog bort möjligheten för den som skänker pengar till välgörande ändamål att göra skatteavdrag för gåvan och prioriterade därför detta i arbetet med den kristdemokratiska och moderata budgetreservation som antogs av riksdagen i december 2018. Från och med den 1 juli 2019 är avdragsrätten för gåvor därför återinförd. Nu kan vi återigen se vilken nytta gåvoskatteavdraget gör för dessa organisationer. I mars 2020 var många övertygade om att ideella organisationers intäkter skulle minska på grund av coronaviruset.

Med facit i hand kan vi konstatera att de insamlade medlen istället ökade, vilket skedde tack vare gåvoskatteavdraget.

Nu är det dags att börja utveckla gåvoskatteavdraget, bland annat så att takbeloppet för avdragsrätten höjs och fler typer av organisationer omfattas. Vi i Kristdemokraterna föreslår i vår budgetmotion för 2022 att den maximala skattereduktionen höjs till 3 000 kronor per år och person, vilket motsvarar 12 000 kronor per år i gåva. Vi avsätter 12 miljoner kronor för 2022, 13 miljoner kronor för 2023 och 24 miljoner kronor för 2024 i vårt budgetalternativ för detta.

Det finns också fler förbättringar av reformen som behöver göras och nu är det hög tid att börja göra dessa. Vi ser framför oss att skattereduktionen breddas så att många fler organisationer kan omfattas. Idag omfattas sociala ändamål och forskning, men en utredning bör tillsättas i syfte att kunna inkludera fler ändamål. Organisationer som till exempel arbetar med miljö och klimat, djurskydd, hälsa och livsåskådning bör kunna omfattas i framtiden. Norge kan tjäna som modell för denna utvidgning då det norska gåvoskatteavdraget, precis som det svenska gör idag, från början endast omfattade ett fåtal organisationer men idag är utvecklat så att det omfattar över 600 organisationer.

Utredningen bör också studera förutsättningarna för att sänka den gräns som finns för hur stor varje enskild gåva måste vara. Det beloppet är idag 200 kronor, men samtidigt är den vanligaste gåvan 100 kronor. Det finns en uppenbar risk att denna gränsdragning stänger ute en grupp från möjligheten till avdrag, och det vore därför positivt att sänka gränsen.

Därtill bör också administrationen för de berörda organisationerna studeras i en utredning. Det är positivt att de avgifter som tidigare fanns nu är borttagna men avdraget innebär fortsatt en administrativ börda för organisationerna, vilket främst påverkar mindre organisationer. Det bör därför utredas hur administrationen kring avdraget kan förändras.

Skatteregler som stöttar ideella föreningar

Idrottsföreningar som är medlemmar i Riksidrottsförbundet har i dag förmånliga skatteregler som innebär att de inte behöver betala arbetsgivaravgifter för idrottsutövare, tränare eller tävlingsfunktionärer, så länge ersättningen till dessa understiger ett halvt prisbasbelopp. Dessa regler främjar idrottsrörelsens verksamhet, och de positiva hälso-mässiga effekterna för barn som kan ta del av den är väl belagda. Kristdemokraterna stödjer därför denna ordning.

Men idrottsrörelsen är inte ensam om att bidra till samhället på detta sätt. Även andra föreningar har samma positiva effekter. För till exempel medlemsorganisationerna i Svenskt Friluftsliv är rättsläget oklart. Några av dessa organisationer är även medlemmar i Riksidrottsförbundet och omfattas därför av det aktuella undantaget i socialavgiftslagen. Men för övriga organisationer är läget antingen oklart eller så gäller undantaget inte dessa organisationer.

Kristdemokraterna anser att det finns goda skäl att utvidga skattereglerna till att omfatta större delar av civilsamhällets organisationer, eftersom föreningslivet betyder mycket både för den enskilde och för samhället. Här lär sig inte minst barn att lyssna, att kompromissa och att samarbeta med andra. En utredning om detta bör därför tillsättas snarast. Vi avsätter även 95 miljoner kronor årligen för att möjliggöra detta.

Regelverket kring mervärdesskatten är i flera delar illa anpassat för det ideella föreningslivet. Detta försvårar vardagen för ett stort antal föreningar, men i vissa fall riskerar verksamheten att upphöra helt av skäl som kan härledas till momsregelverket.

Ett problem som många föreningar stött på är momsen på interna tjänster inom föreningen. Dagens lagstiftning innebär att staten belastar lokala föreningar och församlingar med moms när de använder stöd som tagits fram inom och för den egna organisationen. Det handlar ofta om tjänster som medlemsadministration, juridiskt stöd eller it-stöd. Dessa tjänster tillhandahålls enbart inom den egna organisationen och är skraddarsyddas för de behov som finns inom organisationen. Dessa typer av stöd är framtagna för att de som är verksamma inom organisationen ska kunna lägga mer tid och energi på föreningens huvudsyfte, snarare än på administration.

För organisationer som består av många olika delar, nationellt, regionalt och lokalt, och där de olika delarna är egna juridiska personer så innebär dock detta en extra moms-kostnad, som förutom själva kostnaden också medför extra administrativt arbete.

Ett annat problem som drabbar ideella organisationer uppstår när en förening söker en lokal att vistas i. Fastighetsägare kan frivilligt registrera sina fastigheter för moms och i och med detta är det möjligt att dra av momsen vid ny-, till- eller ombyggnad. Men om en fastighet eller lokal blivit momsregistrerad så får den endast nyttjas i momspliktig verksamhet. Detta innebär att en ideell förening, som inte bedriver momspliktig verksamhet, inte kan hyra lokalen. Konsekvensen blir att föreningslivet får svårare att hitta lokaler.

Tidigare har detta problem lösts genom att föreningen hyrt lokalen på kort sikt, vilket accepterats även för momsregistrerade lokaler. Sedan 2016 har dock Skatteverket en ny syn på dessa korttidsupplåtelser som innebär att de inte längre är möjliga. Detta innebär att såväl många föreningar som fastighetsägare riskerar att göra fel, med stora ekonomiska konsekvenser som följd. Även detta problem behöver åtgärdas för att säkerställa ett livskraftigt ideellt föreningsliv i framtiden.

Momssystemet innehåller en lång rad undantag, och ibland också undantag till undantagen. De problem som beskrivs ovan berör inte bara ideella föreningar, utan all verksamhet som bedrivs momsfritt. Förändringar av mervärdesskatten behöver därför göras i en helhet snarare än genom att skapa nya undantag för enskilda delar av samhället, då dessa riskerar att medföra helt nya problem. I en sådan översyn bör enkelhet för de som berörs, såsom de ideella föreningarna, vara en ledstjärna.

Borttagen reklamskatt

Regeringen har i sitt budgetförslag för 2022 föreslagit att reklamskatten ska avskaffas. Detta är något Kristdemokraterna har drivit under många års tid och vi välkomnar därför att regeringen nu genomför detta. Under exempelvis år 2018 betalade ideella föreningar cirka 58 miljoner kronor i reklamskatt. De pengar som kommande år skulle ha gått till att betala skatt kan nu istället användas för att stärka föreningslivet och förbättra förutsättningarna för föreningar att fokusera resurserna på kärnverksamheten som ofta kommer barn, unga och äldre till del. Därmed kan gemenskapen och de mellanmännsliga relationerna i samhället stärkas.

Skatteregler för ägarskiften i fåmansföretag

Kristdemokraterna anser att skatteregler måste underlätta företagande, eftersom företagande är grunden för vårt välstånd. Regelverken måste underlätta för att starta fler företag, men minst lika viktigt är att underlätta för att befintliga företag ska vara livskraftiga över tid. Ett sätt att bidra till det är att underlätta ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag, ofta kallat generationsväxlingar. Dessa innebär ofta att ett företag tas över av nästa generation i familjen.

Tack vare M/KD-budgeten för 2019 togs steg i rätt riktning, genom att vi i den säkerställde att generationsskiften kan ske utan att skattemässigt missgynnas. Men fortfarande kvarstår onödiga hinder som försvårar dessa generationsväxlingar. En förutsättning för att generationsväxlingar ska behandlas på samma sätt som vid försäljning till en extern part är att den tidigare delägaren har upphört att vara verksam i familjeföretaget. Något liknande krav finns inte när försäljningen sker till en extern part. Ofta är det ett krav från kreditgivare att överlåtaren stannar kvar en tid i företaget, vilket också påpekades av flera remissinstanser i samband med att beslutet togs. Konsekvensen blir att det ställs höga krav på familjeföretag att i god tid planera för en generationsväxling och att hinder som försvårar detta fortfarande är kvar. Regeringen bör lägga fram en proposition för att ta bort även detta hinder för generationsväxling.

Många svenska företag riskerar också att behöva läggas ner när företagares barn inte vill ta över verksamheten. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. För bara några decennier sen var det vanliga att familjeföretag togs över av barnen, men idag görs detta bara i omkring 30 procent av fallen, och trenden verkar fortsätta nedåt.

Inom kort kommer många företagare att gå i pension. 60 procent av företagarna är över 50 år och 29 procent är över 65. Problemet är som störst i glesbygdsområden – i övre Norrland har nästan hälften av företagarna passerat pensionsåldern. Fler än var femte företagare planerar att dra sig tillbaka de närmaste fem åren och en tredjedel tror att deras företag kommer att behöva läggas ner. Detta är slöseri med arbetstillfällen och företagande.

Därför vill Kristdemokraterna utreda möjligheten att låta personal som vill äga och driva vidare företag göra det. Det finns flera internationella exempel på hur detta kan genomföras, och en utredning bör se över hur ägarskiften av detta slag bäst kan främjas i en svensk kontext. Vi vill också öppna ett antal ägarskifteskontor utöver landet som kan ge råd och stöd i ägarskiftesprocesser – både inom familjer och för de företagare som vill lämna över verksamheten till sin personal. Vi avsätter 15 miljoner kronor per år i vårt budgetalternativ för att möjliggöra fem sådana kontor.

Utöver detta föreslår Kristdemokraterna att avdragsrätten för avsättningar till en vinstandelsstiftelse när de sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte bör regleras, så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt. Vi vill också att undantag/dispens från förvärvslåneförbudet ska förtydligas så att de gäller för personal som själva eller via en juridisk person lånar för att köpa ett helt bolag vid ägarskifte.

Momsregler ska inte försämra vård eller utbildning

Sedan den 1 juli 2019 gäller nya regler för inhyrning av personal i vården, som innebär att den momsbefrielse som tidigare gällt för alla led i vården inte längre gäller. Detta är

en följd av Skatteverkets tolkning av ett beslut i Högsta förvaltningsdomstolen. Beslutet har inneburit större administrativa bördor för aktörer i vården men också att konkurrensförutsättningarna mellan privata och offentliga vårdgivare snedvrids. Detta eftersom offentliga vårdgivare kompenseras för sina momskostnader krona för krona. Privata vårdgivare kan kompenseras via regionerna enligt en schablon, men denna används mycket olika från region till region. Resultatet blir sämre tillgänglighet i vården runtom i Sverige.

För att motverka detta tog Kristdemokraterna under våren 2019 initiativ till ett tillkännagivande till regeringen om att åtgärder snarast måste vidtas för att neutralisera effekterna av vårdmomsen. Riksdagen beslutade i juni 2019 att rikta detta tillkännagivande till regeringen, vilket var positivt.

Trots riksdagens beslut om en skyndsam hantering avvaktade regeringen till februari 2020 med att tillsätta utredningen. Utredaren presenterade sitt förslag först i juni 2021, två år efter att riksdagen krävde en skyndsam hantering. Tyvärr tvingas vi kristdemokrater också konstatera att det förslag som utredningen lade fram är otillräckligt. Detta eftersom man endast föreslagit en mindre justering i den schablonersättning som privat drivna verksamheter kan få utbetald via regioner och kommuner. Eftersom schablonersättningen inte täcker de faktiska kostnaderna och dessutom betalas ut i olika utsträckning i olika regioner, så löses inte grundproblemet med att olika aktörer i vården betalar olika skatt för sin inhyrda personal.

Tyvärr kan vi konstatera att problemet med moms på inhyrda konsulter växer och riskerar att drabba även andra områden som tidigare varit undantagna från moms. Inom yrkeshögskolorna finns en stor oro inför framtiden, eftersom Högsta förvaltningsdomstolen under våren 2021 fastslog att utbildande konsulter ska anses vara inhyrd personal och därmed vara momspliktiga.

Om en yrkesutbildning ska kunna hålla hög kvalitet så är det förstås helt nödvändigt att låna in människor med spetskompetens från olika företag. Men även inom detta område snedvrids konkurrensen mellan privata och offentliga utförare, då offentligägda utförare får full momscompensation. 2020 stod de privata utförarna för 73 procent av alla yrkeshögskoleplatser, vilket indikerar att momsproblemet kan bli mycket stort.

Mot bakgrund av detta vill vi kristdemokrater se en lagändring som tydliggör att vården men också utbildning och andra välfärdsområden som är undantagna från moms är det i alla led. Annars riskerar liknande problem att dyka upp på nya områden. Till dess en lagändring är på plats krävs det att de privata aktörernas momskostnader ersätts likvärdigt med de offentligt drivna.

Absolut nej till återinförd fastighetsskatt

Kristdemokraterna var drivande i reformeringen av den statliga fastighetsskatten. Den gamla fastighetsskatten var avskydd och avskaffades på väldigt goda grunder. Skatten, som var oförutsägbar och uppfattades som godtycklig av allmänheten, beskattade bostäder löpande oavsett om det fanns några löpande inkomster att betala med. Detta medförde att många människor kände en växande oro för om de kunde bo kvar i sina hem. Skatten bidrog också till socioekonomisk segregation, då människor som inte hade råd med skatten i bostadsområden med växande popularitet tvingades att flytta.

Trots detta lyfts ibland frågan om återinförd fastighetsskatt, men sedan januari-partierna utlovade en ”omfattande skattereform” så har frågan blivit alltmer aktuell. Det är värt att notera att en del aktörer inte bara föreslår fastighetsskatt på småhus, utan även på bostadsrätter.

Kristdemokraterna vet att ett återinförande av fastighetsskatten skulle få stora konsekvenser för många människor. Den skulle innebära en extra årlig beskattning på tiotusentals kronor för många hushåll. För Kristdemokraterna är ett återinförande av den gamla fastighetsskatten därför helt uteslutet.

Avveckling av fastighetstaxeringssystemet

Som nämndes ovan var Kristdemokraterna drivande i att avskaffa det gamla systemet för fastighetsskatt. Vi vill nu gå vidare genom att helt slopa taxeringsvärdessystemet, vilket är kostnadskrävande och bidrar med krångel för enskilda småhusägare. Att systemet finns kvar gör det också enklare att återinföra fastighetsskatten enligt den tidigare modellen.

Bostadstaxeringsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen i augusti 2012. Denna lade fram två förslag: ett kring hur taxeringssystemet kan avvecklas och ett rörande hur systemet kan förenklas. Avvecklingsförslaget innebär att fastighetstaxeringen avskaffas för bostäder och lantbruksenheter och följaktligen att den löpande beskattningen inte längre kan beräknas utifrån taxeringsvärden.

Utredningen föreslår därför en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetsskatten utifrån storleken på byggnad respektive mark, alltså antalet kvadratmeter, med vissa maxbelopp. Kristdemokraterna anser inte att denna modell är optimal utan vill komplettera den genomförda utredningen i syfte att hitta ett system som blir mer rättvist.

Förbättrad skattemoral – den svarta ekonomin på tillbakagång?

En förutsättning för att trovärdigheten för skattesystemet ska kunna upprätthållas är att den svarta ekonomin motarbetas och minskar. Det är inte förenligt med en god etik och ett gott samhällsansvar att undanhålla den skatt som är grunden för den välfärd vi har i Sverige. Människor kan ha invändningar mot olika procentsatser i olika skatter, eller skatters existens överhuvudtaget. Men skattebeslut som är fattade i god demokratisk ordning måste efterlevas, annars riskerar i förlängningen välfärdens finansiering att urholkas.

Lyckligtvis verkar det som om den svarta ekonomin är på tillbakagång. Skatteverket genomför årligen enkätundersökningar riktade till medborgare och företag. I den undersökning som presenterades i mars 2018 framkom att så få som 4 procent av respondenterna anser att det är okej att jobba svart, jämfört med 17 procent drygt tio år tidigare. Undersökningen visade även att acceptansen för svartarbete generellt sett är låg.

Allmänhetens normer kring svartarbete och skattefusk har förändrats i positiv riktning under ungefär samma period som den dåvarande alliansregeringen införde jobb-skatteavdragen och de så kallade rot- och rutavdragen. Rapporten ”Om RUT och ROT

och VITT och SVART”, som Skatteverket släppte 2011, visade på att de senare skatte-reformerna haft en positiv påverkan på medborgarnas syn på svartarbete. I senare mätningar framkommer dock att benägenheten att anlita svart arbetskraft har ökat i sam-band med förändringarna i rut- och rotsystemen. Det syns en särskilt stor ökning under åren 2015–2016 i benägenheten att anlita svart arbetskraft. Skatteverket nämner själva den förändring som regeringen gjorde av rotavdraget. Kristdemokraterna ser därför allvarligt på att den rödgröna regeringen under den förra mandatperioden på olika sätt försämrat dessa reformer kraftigt. De förbättringar av rutavdraget som Kristdemokraterna och Moderaterna drev fram genom vår budgetreservation i december 2018, och som sedan genomförts av regeringen, är positiva av bland annat detta skäl. Vi välkomnar att regeringen nu höjer takbeloppet för rutavdraget ytterligare men ser samtidigt att ytterli-gare förbättringar behöver göras, vilka beskrivs närmare i vår motion om utgiftsområde 24 Näringsliv.

Kristdemokraterna ser det som centralt att inte minst Skatteverket fortsätter arbetet med att trycka tillbaka den svarta ekonomin. I det avseendet är det extra viktigt att myndigheten håller uppe sina höga förtroendesiffror bland allmänheten. Även dessa hjälper till att hålla uppe skattemoralen.

Kristdemokraterna har sen tidigare föreslagit inrättandet av en myndighet som får ett huvudansvar för att hantera utbetalningar och motverka felaktiga utbetalningar, och att en sådan myndighet – utöver att stå för alla utbetalningar av de statliga bidragen – även ska kontrollera de kommunala och regionala välfärdsutbetalningarna. Myndigheten ska få ett tydligt uppdrag att bekämpa välfärdsbrottslighet – både i form av ett förebyggande arbete och i brottsbekämpande syfte. Kristdemokraterna välkomnar att regeringen i budgetpropositionen för 2022 aviserar att en samordnande myndighet för att motverka fusk ska inrättas men beklagar att arbetet inte kommer att påbörjas förrän 2023 och anser att fler förändringar måste till. Det gäller inte minst möjliggörandet av bättre utbyte av information mellan myndigheter, ska betalningsmyndigheten aktivt leda, stödja och följa övriga myndigheter, arbetslöshetskassor och kommuner/regioners arbete med att motverka felaktiga utbetalningar.

Hampus Hagman (KD)

Michael Anefur (KD)

Hans Eklind (KD)

Robert Halef (KD)

Sofia Damm (KD)

Jakob Forssmed (KD)